

ALI JE VAŠ PES ŽRTEV STRESA?

Poleg prehrane in redne veterinarske oskrbe je način življenja hišnega ljubljence zagotovo tisti, ki najbolj vpliva na njegovo zdravje

Mnogi skrbniki se tega dejstva žal premalo zavedajo, še preden si nabavijo svojega psa ali mačko. Odločitve skrbnika morajo biti pretehtane in zahtevani pogoji preverjeni: poleg ljubezni še čas, denar, energija in sposobnost skrbeti za žival. Vse hitrejši način življenja in neprijazni življenjski pogoji skrbnika posredno vplivajo tudi na dobro počutje hišnih ljubljencev. Tako se tudi slednji lahko znajdejo v primežu stresa in podležejo njegovim škodljivim stranskim učinkom. Pri tem so med drugim velikega pomena značilnosti posamezne pasme ali več pasem, če govorimo o večpasemskih živalih. Zagotovo bodo psi, ki so na podlagi svojih pasemskih značilnosti manj navezani na svojega skrbnika, lažje prenašali njegovo odsotnost kot drugi, ki so s seboj na svet prinesli močno povezanost s svojim človeškim krdelom. Vse dosedanje znanstvene raziskave pa so dokazale, da je osamitev za psa kot izrazito krdelno žival, velik povzročitelj stresa.

Znano je, da je depresija pogost in upoštevanja vreden vzrok mnogih organskih bolezni pri ljudeh. Tako se ne gre slepiti, da so hišne živali izvzete iz tega tveganja, saj vendar delijo enak način življenja s svojimi skrbniki, pri tem pa ti nemalokrat prenašajo svoja razočaranja prav na svojega psa ali mačko. Vsaka sprememba, ki negativno vpliva na skrbnika, se v določeni obliki lahko prenese tudi na njegovega hišnega ljubljence. Doktorji veterinarske medicine, ki obravnavajo svoje paciente celostno, t.j. holistično, zagotovo najprej povprašajo skrbnika živali, če je ta izpostavljena stresu. Sladkorna bolezen, ki se pojavi pri živali npr. po smrti enega od družinskih članov, izbruh katere od avtoimunih bolezni po ločitvi skrbnikov, izguba druge hišne živali, ... in še bi lahko naštevali. Živali s svojo tankočutnostjo in čustvenim odnosom do svojega človeka nikakor niso neobčutljive za čustvene pretrese. Nenazadnje pa jih tudi njihovi skrbniki obremenjujemo z nalogami, ki so jim včasih komaj kos: paritev, brejost, porod, dolga potovanja in priprave na razstave in naporna tekmovanja, veliko škodo pa, kot poudarjajo tuji avtorji, povzroča tudi prekomerna uporaba cepiv in antibiotikov.

Eno od temeljnih načel holistične veterinarske medicine je: Namesto borbe proti bolezni raje podpiraj zdravje! Kot samemu sebi je tudi svojemu štirinožnemu prijatelju potrebno zagotoviti kvalitetno prehrano, ljubeče domače okolje, priložnost za zabavo in zdrav razvoj. Morda je bolezen domačega psa ali mačke tudi priložnost, da preverimo svoje pogoje za zdravo življenje...

Kronični pojav stresa vpliva na nadledvične žleze, proizvajalke adrenalina, in jih okvari do te mere, da se telo ni več sposobno upirati novim povzročiteljem stresa, hkrati pa je onesposobljen tudi imunski sistem.

Znamenja posledic stresa so:

- lizanje novotvorb ali razjed na nogah in šapah
- žretje neužitnih predmetov
- pogosta diareja ali bruhanje
- težave s kožo
- vedenjske težave

Ko skrbnik naleti na eno ali več od naštetih znakov, se prične ukvarjati z odpravljanjem letih, temeljni vzrok pa ostaja. Reakcija organizma na stres je namreč v večini primerov zelo individualna.

Prisotnost stresa se ugotavlja tako, da skrbnik poišče odgovor na nekaj preprostih vprašanj:

1. Je žival sproščena ali napeta v svoje domačem okolju?
2. Je zadovoljna in srečna ali neprestano zaskrbljena v pričakovanju nečesa, kar se bo zgodilo? Daje vtis obrambne drže, je jezna ali ljubosumna?

3. Se do drugih ljudi in živali obnaša nezaupljivo ali se z njimi dobro razume?
4. Ali se vaš žival smeje? Živali se seveda smejejo na svoj način.

Pri odgovorih na ta vprašanja imajo tisti skrbniki, ki s svojo živaljo preživijo večji del dneva v skupnih bivalnih prostorih, bistveno lažje delo.

Dopolnilne metode zdravljenja nam ponujajo pestro paleto nasvetov. Posebej za mladiče in starejše pse strokovnjaki svetujejo kvalitetno pestro in svežo prehrano brez kemičnih dodatkov in konzervansov. Prehod mladiča od vzreditelja v družino novega skrbnika je zelo stresno obdobje, ki ga je potrebno kar najbolj resno vzeti v obzir. Pomemben dejavnik je tudi prostor, kjer pes živi: za živahnega psa iz terierskih vrst na primer je majhno stanovanje neustrezno, da bi lahko kuža izživel svojo energijo, prav verjetno pa bo pes večje umirjene pasme v stanovanju še kako zadovoljen. Pomembno je, da ima pes možnost izkoristiti odvečno energijo na njemu prijeten in zabaven način. Izogibati se je potrebno pretiranemu dajanju zdravil, ki učinkujejo zgolj na posledice bolezni, ne pa na njen vzrok. Kadar skrbnik dobro sodeluje z lečečim veterinarjem, vedno preudari tudi, do kakšne mere lahko stres vpliva na trenutno bolezen in se o tem posvetuje z veterinarjem.

Tako imenovano »reševalno zdravilo« oz. **Rescue Remedy** je med vsemi Bachovimi cvetnimi izvlečki najbolj uporabljan in najbolj cenjen pripravek, ki je na prvem mestu, ko želimo svojemu štirinožcu pomagati sami. O odličnih uspehih pri uporabi Bachovih cvetnih kapljic smo v naši reviji že pisali, vendar je Rescue Remedy kot najbolj znano sredstvo proti stresu zagotovo vreden posebne pozornosti. Zdravilo je sestavljeno iz izvlečkov petih rastlin:

- Nedotika (*Impatiens glandulifera*) vpliva na nepotrpežljivost, razdražljivost in razburjenje; vsa našeta stanja so spremljevalci stresa in se lahko pokažejo tudi kot mišična napetost in bolečina.
- Srobot (*Clematis vitalba*): zdravilo za nezavest, mentalno odsotnost in omedlevico, ki večkrat spremljajo duševni (in telesni) šok.
- Popon (*Helianthemum nummularium*): zdravilo za grozo, paniko, histeričnost, velik strah.
- Češnjelika sliva (*Prunus cerasifera*): zdravilo se uporablja ob izgubi samokontrole, tako mentalne kot fizične.
- Betlehemska zvezda (*Ornithogalum umbelatum*) za odpravo duševnega in telesnega šoka.

Mešanica teh izvlečkov blaži znake stresa, žalosti, napetosti in spet vzpostavlja mir, pomiritev, sprostitvev. Zdravilo lahko uporabljamo tudi preventivno, npr. pred veterinarskimi posegi. Strokovnjaki poudarjajo, da se je Rescue Remedy odlično izkazal tudi pri uporabi pri živalih v zavetiščih, ko so stresu še posebej izpostavljene. Tako to zdravilo zagotovo sodi v vsako domačo lekarno in je na moč uporabno tudi za skrbnike, ne le za njihove živali.

Naslednji cvetličnih izvleček iz serije Bachovih cvetličnih kapljic je **Brest (Ulmus procera)**, ki je priporočljiv za uporabo pri živalih, ki se znajdejo pod psihičnim in fizičnim stresom v naslednjih primerih: psice, ki imajo naporno leglo, reševalni psi na prizoriščih nesreč, psi pomočniki invalidov in slepih, ki so dodeljeni novemu vodniku ipd.

Nenazadnje naj omenimo še najpreprostejšo in najcenejšo metodo blaženja stresa, ki jo lahko uporabimo v vseh okoliščinah: gre za znameniti »ušesni dotik« avtorice Linde Tellington. Je najpomembnejši dotik TTOUCH metode, saj so uhlji in nasadišče uhlja na gosto posejani z akupunkturnimi točkami, njihova stimulacija pa je vedno uspešna. Uhelj psa primemo med prste tako, kot bi šteli bankovce, in gladimo uhelj nežno, vendar odločno od korena do konice uhlja. Dotik je uporaben tudi pri mačkah. Ušesni dotik se uporablja tudi pri vseh šokovnih stanjih, pred in po operativnih posegih, pri slabosti zaradi vožnje v avtu, pred paritvijo, pri dihalnih stiskah.